

Z A K O N
O BANKAMA U BRČKO DISTRIKTU
BOSNE I HERCEGOVINE

Sukladno članku 23 Statuta Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH“ broj 1/00) Skupština Brčko Distrikta na 60. sjednici održanoj 11. ožujka 2003. godine, usvaja

Z A K O N O BANKAMA U BRČKO DISTRIKTU BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 1

Ovim zakonom uređuje se osnivanje, nadzor, poslovanje i upravljanje pravnih osoba koje obavljaju poslove primanja novčanih depozita i davanja kredita (u daljnjem tekstu: banaka) u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Distrikt). Zakon o bankama Federacije BiH i Zakon o bankama RS (u daljnjem tekstu: zakon o bankama entiteta) primjenjivat će se u Distriktu u slučajevima propisanim ovim zakonom.

Pod kreditima iz stavka 1 ovoga članka ne smatraju se mikrokrediti koje odobravaju mikrokreditne nedepozitne i neprofitne organizacije, uključujući Brčko Distrikt.

I. OSNIVANJE

Članak 2

Tuzemne i inozemne pravne i fizičke osobe mogu osnovati banku u Distriktu. Zahtjev za izdavanje bankarske dozvole podnosi se po izboru osnivača Agenciji za bankarstvo Federacije BiH ili Agenciji za bankarstvo Republike Srpske (u daljnjem tekstu: agencija za bankarstvo ili agencije za bankarstvo, u ovisnosti od konteksta). Postupak podnošenja zahtjeva i uvjeti za osnivanje određeni su odgovarajućim entitetskim zakonima o bankama.

Članak 3

Banci koja već ima bankarsku dozvolu izdanu na neodređeno vremensko razdoblje od strane agencije za bankarstvo (u daljnjem tekstu: tuzemna glavna banka) dozvoljeno je osnivanje supsidijarne osobe, otvaranje podružnice i predstavništva u Distriktu.

Za osnivanje supsidijarne osobe, otvaranje podružnice i predstavništva u Distriktu nužno je da agencija za bankarstvo koja nadgleda rad tuzemne glavne banke izda dozvolu ili ovlast, sukladno odgovarajućem zakonu o bankama entiteta.

Članak 4

Banci koja već ima bankarsku dozvolu izdanu na neodređeno vremensko razdoblje od strane institucije ovlaštene za izdavanje dozvola i nadzor nad radom te banke (u daljnjem tekstu: inozemna glavna banka) dozvoljeno je osnivanje supsidijarne osobe odnosno otvaranje podružnice i predstavništva u Distriktu.

Za osnivanje supsidijarne osobe odnosno otvaranje podružnice i predstavništva u Distriktu nužno je izdavanje dozvole ili ovlasti jedne od agencija za bankarstvo, a sukladno važećim entitetskim zakonima o bankama.

Članak 5

U smislu ovoga zakona, supsidijarna osoba, podružnica i predstavništvo imaju značenje definirano entitetskim zakonima o bankama.

Članak 6

Nitko ne može rabiti u Distriktu riječ "banka" ili izvedenice te riječi u smislu oznake djelatnosti, proizvoda ili usluga, bez dozvole ili ovlasti agencije za bankarstvo u skladu s važećim entitetskim zakonom o bankama, osim ako je takva uporaba utvrđena i odobrena zakonom ili međunarodnim sporazumom ili je iz konteksta u kojem se rabi riječ "banka", jasno da se ne odnosi na bankarske djelatnosti.

Banka ne može u svom nazivu rabiti riječi koje bi mogle biti dovedene u svezu s bilo kojom državnom, entitetskom institucijom ili institucijom Distrikta, ako bi se time građani mogli dovesti u zabludu.

Članak 7

Podružnica Centralne banke Bosne i Hercegovine u Brčkom vodi pregled osnovanih banaka, supsidijarnih osoba, podružnica i predstavništva u Distriktu. Propis o formi i sadržaju pregleda donosi Centralna banka BiH (CBBiH).

Bez upisa u pregled banaka Distrikta, banka ne može započeti poslovanje u Distriktu.

Svaka banka podnosi zahtjev za upis u pregled Podružnici Centralne banke Bosne i Hercegovine u Brčkom.

Navedeni zahtjev sadrži sljedeće podatke i dokumentaciju:

1. naziv i adresu ili adrese banke u Distriktu;

2. uredno ovjeren primjerak dozvole ili ovlasti koje je izdala odgovarajuća agencija za bankarstvo sukladno člancima 2, 3 ili 4;
3. uredno ovjeren primjerak statuta;
4. popis ovlaštenih osoba odgovornih za poslovanje banke u Distriktu, zajedno s deponiranim potpisima i opisom ograničenja u pogledu njihovih ovlasti;
5. ako je sjedište banke izvan Distrikta, ovjerenu izjavu kojom se potvrđuje da banka sa sjedištem u zemlji ili inozemstvu svojom imovinom garantira za obveze koje će nastati iz njenog poslovanja u Distriktu.

Podružnica Centralne banke BiH u Brčkom dužna je banku koja dostavi dokumentaciju iz prethodnog stavka upisati u pregled banaka u roku od 8 radnih dana. Ako prilikom prijama zahtjeva utvrdi da je dokumentacija nepotpuna Podružnica Centralne banke BiH u Brčkom zahtjevat će da se u roku od 8 dana dokumentacija upotpuni. Ukoliko podnositelj zahtjeva neispoštuje predviđeni rok Podružnica Centralne banke BiH u Brčkom će odbiti izvršiti upis u pregled banaka.

Upisi i druge informacije koje se odnose na bivše banke u Distriktu kojima je ukinuta dozvola ili ovlast brišu se iz pregleda.

Podružnica Centralne banke u Brčkom može objaviti podatke iz pregleda.

Članak 8

Upis u pregled koji vodi Podružnica Centralne banke Bosne i Hercegovine u Brčkom, uvjet je za upis u sudski registar u skladu s važećim zakonima Distrikta.

Zahtjev za upis u sudski registar podnosi se u roku od 30 dana od dana upisa u pregled koji vodi Podružnica Centralne banke Bosne i Hercegovine u Brčkom.

II. NADZOR

Članak 9

Nadzor nad poslovanjem banke u Distriktu obavlja agencija za bankarstvo koja je izdala dozvolu ili ovlast (u daljnjem tekstu: ovlaštena agencija za bankarstvo), u skladu s odgovarajućim entitetskim zakonom o bankama.

Ovlaštena agencija za bankarstvo ostvaruje suradnju s Podružnicom Centralne banke Bosne i Hercegovine u Brčkom.

Ovlaštena agencija za bankarstvo i Podružnica Centralne banke Bosne i Hercegovine u Brčkom ovlaštene su da razmjenjuju informacije o osnivanju, poslovanju i nadzoru banaka koje posluju u Brčko Distriktu BiH.

Članak 10

Banke koje posluju u Distriktu dužne su surađivati u potpunosti s ovlaštenom agencijom za bankarstvo i s Podružnicom Centralne banke Bosne i Hercegovine u Brčkom, sukladno ovom zakonu.

Članak 11

Sve banke koje posluju u Distriktu dužne su dostaviti Podružnici Centralne banke Bosne i Hercegovine u Brčkom podatke o monetarnoj i finansijskoj statistici. Formu, sadržaj i rokove za dostavljanje podataka propisuje CBBiH u skladu s metodologijom koju rabi CBBiH za prikupljanje, analizu i objavljivanje informacija iz oblasti monetarne i finansijske statistike.

Članak 12

Sve banke koje posluju u Distriktu dužne su objaviti izvješće vanjskog revizora u skraćenom obliku u jednom od dnevnih listova dostupnim u Distriktu, u roku od 15 dana od dana primanja izvješća, te podnijeti Podružnici Centralne banke Bosne i Hercegovine u Brčkom primjerak izvješća vanjskog revizora u skraćenom obliku.

III. POSLOVANJE

Članak 13

U obavljanju svojih poslovnih djelatnosti banke su dužne postupati u skladu s odgovarajućim zakonima o bankama entiteta, uvjetima i ograničenjima vezanim za njenu dozvolu ili ovlast, propisima, smjernicama i uputama koje donosi ovlaštena agencija za bankarstvo.

Članak 14

Sve banke koje obavljaju bankarsko poslovanje u Distriktu dužne su svakih šest mjeseci izdati obavijest o svim neaktivnim depozitnim računima u najmanje jednom dnevnom listu dostupnom na teritoriju Republike Srpske, Federacije Bosne i Hercegovine i Distrikta.

U smislu ovoga zakona, neaktivni depozitni račun je račun na kojem nije bilo aktivnosti vlasnika računa, bilo da se radi o deponiranju ili povlačenju sredstava s računa vlasnika, u razdoblju od jedne godine od dana posljednje aktivnosti vlasnika računa, a u slučaju oročenih depozita godinu dana nakon nadnevkata dospjeća.

Nakon što banka izda obavijest o neaktivnom depozitnom računu najmanje dva puta u skladu sa stavkom 1 ovoga članka, tada se neaktivni depozitni račun otvoren u Distriktu i svi podatci vezani za taj račun prenose na Upravu prihoda Distrikta.

Sredstva se polažu u proračun Distrikta dok vlasnik računa ne dostavi dokaz o vlasništvu.

Vlasnik računa može u bilo koje vrijeme nakon toga Upravi prihoda Distrikta dostaviti dokaz o vlasništvu nad sredstvima s neaktivnog depozitnog računa.

Uprava prihoda Distrikta će pregledati dokaze i ako su oni zadovoljavajući, vratit će novac vlasniku računa.

Uprava prihoda Distrikta donosi propise vezane za procedure potraživanja sredstava s neaktivnih računa.

Uprava prihoda Distrikta dužna je objaviti informacije o svim neaktivnim računima jednom godišnje u najmanje jednom dnevnom listu koji je dostupan na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Distrikta.

Odgovarajuća agencija za bankarstvo donosi propise o obračunatim kamatama i ograničenoj visini naknada koje se određuju za neaktivne račune, do momenta prenošenja na Upravu prihoda Distrikta.

Onog momenta kada se neaktivni računi prenesu, vlasnik računa nema pravo na isplatu kamate.

Članak 15

Banke koje obavljaju bankarske poslove u Distriktu ne smiju stjecati, vršiti konverzije ili transfere, niti posredovati prilikom stjecanja, konverzije ili transfera novca ili druge imovine, za koje znaju ili bi mogle osnovano pretpostaviti da su stečeni vršenjem krivičnog djela ili rabljena za financiranje krivičnih djela.

Banke koje obavljaju bankarske poslove u Distriktu ne smiju vršiti konverzije ili transfere, niti posredovati prilikom stjecanja, konverzije ili transfera novca ili druge imovine, za koju znaju ili bi mogle osnovano pretpostavljati da bi se mogli rabiti za terorističke aktivnosti ili za pomaganje osoba koje su uključene u terorističke aktivnosti ili podržavaju iste, niti smiju vršiti konverzije ili transfere, niti posredovati prilikom stjecanja, konverzije ili transfera novca ili druge imovine, za koju znaju ili bi mogle osnovano pretpostaviti da bi ih mogli rabiti pojedinci ili pravne osobe ili organi koji opstruiraju ili prijete opstrukcijom ili predstavljaju značajan rizik od aktivne opstrukcije provedbe mirovnog procesa, ili koji materijalno pomažu, sponzoriraju ili pružaju financijsku ili tehnološku potporu, ili daju robu i usluge kao potporu takvom opstrukcionizmu, ili koji su u vlasništvu ili pod kontrolom, ili djeluju ili nastoje da djeluju izravno ili neizravno u ime i za račun bilo koga od gore navedenih.

Svaka banka će uspostaviti internu kontrolu i komunikacijske procedure u cilju otkrivanja i sprečavanja transakcija koje uključuju kriminalne aktivnosti ili aktivnosti koje podržavaju terorizam, kao i one koje podržavaju opstrukciju mirovnog procesa ili je materijalno pomažu u skladu sa stavcima 1 i 2 ovoga članka.

Svaka banka će poduzeti razumne mjere kako bi na zadovoljavajući način ustanovila pravi identitet bilo koje osobe koja želi ući u poslovne odnose s njom ili koja obavlja transakciju ili seriju transakcija u njoj, tako što će od navedene osobe tražiti službeni dokument kojim se može utvrditi njegov identitet (osobna iskaznica, rodni list, vozačka dozvola, putovnica ili neku drugu službenu ispravu za utvrđivanje identiteta), a u slučaju da se radi o pravnoj osobi, potrebno je predložiti dokaz o upisu u pregled. Svaka banka će poduzeti razumne mjere kako bi ustanovila da li ta osoba obavlja navedene poslove u ime duge osobe. Ako se ustanovi da ta osoba obavlja navedene poslove u ime duge osobe, banka će poduzeti razumne mjere kako bi ustanovila pravi identitet takve osobe.

Svaka banka će isto tako poduzeti razumne mjere kako bi na zadovoljavajući način ustanovila pravi identitet bilo koje osobe koja želi izvršiti transakciju od 30.000 KM ili više, ne računajući iznos novca potreban za izvršenje transakcije. Svi zaposleni automatski su dužni odmah obavijestiti Poreznu upravu Distrikta i ovlaštenu agenciju za bankarstvo o svim transakcijama od 30.000 KM ili više, kao i o svim onim transakcijama ili djelatnostima banke za koje znaju ili opravdano sumnjaju da su u suprotnosti s odredbama stavaka 1 i 2 ovoga članka i da na zahtjev Porezne uprave Distrikta, ovlaštene agencije za bankarstvo ili Podružnice Centralne banke Bosne i Hercegovine u Brčkom dostave informacije o navedenim transakcijama. Osiguranje informacija sukladno ovom članku ne će se smatrati otkrivanjem poslovnih tajni.

Ovlaštena osoba banke blokira depozitne račune ili bilo koji drugi vid računa, drugu imovinu i sredstva fizičkih i pravnih osoba nakon što Porezna uprava Distrikta, odnosno ovlaštena agencija za bankarstvo, dostavi ili pošalje faksom pismeni nalog kojim se daju upute o blokiranju. U slučaju da ne postupe sukladno nalogu za blokiranje, prema ravnatelju banke, ili pojedincu koji nastupa u ime i za račun banke, ili zaposleniku banke, postupa se na način određen odgovarajućim zakonom o bankama entiteta.

Od banaka će se tražiti da ovlaštenoj agenciji za bankarstvo prosljede sve informacije koje se odnose na radnju poduzetu na temelju naloga za blokiranje kao i sve informacije koje se odnose na pokušaje transakcija na blokirani račun ili s blokiranog računa, neposredno nakon prijama tih informacija.

Članak 16

Ako banka u Distriktu prima uplatu sredstava iz javnih prihoda, dužna je da:

- a) po završetku svakog radnog dana 50% dnevnog stanja tih sredstava prenese u gotovini na poseban račun za rezerve koji

svaka depozitna banka mora otvoriti kod Centralne banke Bosne i Hercegovine, sukladno Zakonu o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine i propisima koji se donose na temelju ovoga zakona;

- b) potpuno osigura prosječno dnevno stanje tuzemnim ili inozemnim vrijednosnim papirima koji se drže u banci kao trećoj strani čija je uloga čuvanje i zaštita vrijednosnih papira. Vlasnik računa, banka i banka treća strana moraju zaključiti sporazum navodeći vrstu vrijednosnih papira i da se vrijednosni papiri moraju držati u ime ili u korist vlasnika računa, a pod uvjetom da kamata koja se zaračunava na vrijednosne papire pripada banci. Vrijednosni papiri moraju osigurati 100% pokrića prosječnog dnevnog stanja. Vrijednosni papiri se mogu mijenjati i može se trgovati njima u skladu sa sporazumom vlasnika računa sve dok iznose 100% prosječnog dnevnog stanja. U slučaju neizvršenja obveza, ili ako je proglašeno da je banka pod privremenom upravom, ili u slučaju stečaja banke, vrijednosni papiri pripadaju vlasniku računa. U suprotnom, ako vlasnik računa zatvori račun ili ako banka prestane biti depozitna banka, vrijednosni papiri se ponovo prenose na banku.

U smislu ovoga zakona, "sredstva javnih prihoda" predstavljaju carine, poreze, naknade, doprinose, donacije i druge prihode koji pripadaju državi, entitetima, županijama i njihovim odgovarajućim ministarstvima i institucijama, kao i općinama i Distriktu.

IV. ORGANI BANKE

Članak 17

Obavještenje o dnevnom redu, mjestu, nadnevku i vremenu održavanja skupštine dioničara - akcionara banke mora biti objavljeno najmanje u jednom dnevnom listu koji je dostupan u Distriktu, najkasnije 30 dana prije nadnevka određenog za zasjedanje Skupštine dioničara - akcionara banke.

Članak 18

Nositelji izvršne vlasti i svi uposlenici vlada na državnoj, entitetskoj, županijskoj, općinskoj razini i u Vladi Distrikta uključujući i druge odgovarajuće institucije, ne mogu obavljati funkciju članova uprave niti jedne banke u Distriktu za vrijeme obavljanja svojih funkcija.

Nositelji izvršne vlasti u državnoj, entitetskoj, županijskoj, općinskoj vladi ili Vladi Distrikta uključujući i druge odgovarajuće institucije, ne mogu obavljati funkciju članova nadzornog odbora niti u jednoj banci u Distriktu za vrijeme obavljanja svojih funkcija i godinu dana nakon prestanka obavljanja navedenih funkcija.

Svi zaposlenici vlada na državnoj, entitetskoj, županijskoj, općinskoj razini i u Vladi Distrikta, uključujući i druge odgovarajuće institucije, koji obavljaju funkciju članova nadzornog odbora bilo koje banke u Distriktu ne smiju biti uključeni u bilo kakvu raspravu ili donošenje odluka u okviru vlade, a koje se tiču banke u kojoj su oni članovi nadzornog odbora.

Ravnatelj banke ne može biti član nadzornog odbora iste banke ili druge banke registrirane kod Podružnice Centralne banke Bosne i Hercegovine u Brčkom, osim ako ta banka nije u djelomičnom ili potpunom vlasništvu banke čiji je on ravnatelj.

V. KAZNENE ODREDBE

Članak 19

Povjerenstvo za prekršaje ovlaštene agencije (u daljnjem tekstu: povjerenstvo) kaznit će novčanom kaznom od 1.000 do 10.000 KM za prekršaj:

1. banku koja ne surađuje s Podružnicom Centralne banke Bosne i Hercegovine u Brčkom, sukladno ovom zakonu;
2. banku koja ne dostavi Podružnici Centralne banke Bosne i Hercegovine u Brčkom podatke navedene u članku 11 i izvješće vanjskog revizora iz članka 12.

Povjerenstvo bilo koje agencije za bankarstvo kaznit će novčanom kaznom od 1.000 do 10.000 KM:

1. pravna ili fizička osoba koja se suprotno odredbama članaka 2, 3 i 4 ovoga zakona bavi primanjem novčanih depozita i daje kredite u Distriktu bez dozvole agencije za bankarstvo;
2. pravna ili fizička osoba koja u svom nazivu rabi riječi suprotne odredbama članka 6 ovoga zakona.

Za prekršaje iz stavaka 1 i 2 ovoga članka, rok za otkrivanje prekršaja ograničen je na tri godine. Nakon što je prekršaj otkriven, rok predviđen za podnošenje prekršajne prijave povjerenstvu ograničen je na jednu godinu.

Za prekršaje iz stavaka 1 i 2 ovoga članka može se u srazmjeri s visinom počinjene štete ili neizvršene obveze izreći novčana kazna koja ne prelazi dvadesetostruki iznos počinjene štete ili neizvršene obveze koja je predmet prekršajne prijave.

Za prekršaje iz stavaka 1 i 2 ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba i osoba koja je počinila prekršaj u banci, odnosno drugoj pravnoj osobi novčanom kaznom od 200 do 10.000 KM.

Nakon što otkrije konkretan slučaj namjernog nesavjesnog poslovanja, povjerenstvo može odrediti da se svaki idući dan kršenja smatra zasebnim prekršajem.

Sve novčane kazne propisane u ovom članku uplaćuju se u proračun Distrikta.

Utvrđivanje odgovornosti i izricanje mjera po ovom zakonu ne isključuje utvrđivanje odgovornosti i izricanje mjera utvrđenih drugim zakonima.

Prekršajni postupak za prekršaje iz stavaka 1 i 2 ovoga članka vodi se sukladno odgovarajućim entitetskim zakonom o prekršajima.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 20

Sve osobe koje u Distriktu trenutačno obavljaju bankarske djelatnosti u smislu ovoga zakona, dužne su postupiti sukladno člancima 2, 3 ili 4 ovoga zakona 8. (osmog) dana od dana objavljivanja.

Članak 21

Sve banke u Distriktu obvezne su u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona uskladiti svoje poslovanje, kao i obveze iz članka 7 s odredbama ovoga zakona i odgovarajućim zakonom o bankama entiteta.

Članak 22

Danom stupanja na snagu ovoga zakona prestaje vrijediti Zakon o bankama u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine" br. 4/00).

Članak 23

Ovaj zakon stupa na snagu 8. (osmog) dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine".

Босна и Херцеговина
БРЧКО ДИСТРИКТ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
СКУПШТИНА БРЧКО ДИСТРИКТА

Bosna i Hercegovina
BRČKO DISTRIKT
BOSNE I HERCEGOVINE
SKUPŠTINA BRČKO DISTRIKTA

Broj:0-02-022-54/03
Brčko, 11. ožujak 2003. godine

PREDSJEDNIK
SKUPŠTINE BRČKO DISTRIKTA

Mirsad Đapo, dipl. pravnik